

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫІ НАН БЕЛАРУСІ

АШМЯНСКІ РАЁННЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ

ДА ПЕРШАГА З'ЕЗДА
ВУЧОНЫХ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

ПРАГРАМА

ДРУГІХ МІЖНАРОДНЫХ НАВУКОВЫХ ГАЛЬШАНСКІХ ЧЫТАННЯЎ

АШМЯНШЧЫНА: ПРАБЛЕМЫ РЭГІЯНАЛЬнай ГІСТОРЫІ БЕЛАРУСІ

Мінск-Ашмяны-Гальшаны,
5-6 кастрычніка 2007

**НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫІ НАН БЕЛАРУСІ
АШМЯНСКІ РАЁННЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ**

**ДА ПЕРШАГА З'ЕЗДА
ВУЧОНЫХ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**

ПРАГРАМА

**ДРУГІХ МІЖНАРОДНЫХ НАВУКОВЫХ
ГАЛЬШАНСКІХ ЧЫТАННЯЎ**

АШМЯНШЧЫНА: ПРАБЛЕМЫ РЭГІЯНАЛЬнай ГІСТОРЫІ БЕЛАРУСІ

Мінск-Ашмяны-Гальшаны 2007

Аргкамітэт канферэнцыі

Сустаршыні:

Каваленя Аляксандр Аляксандравіч – дырэктар Інстытута гісторыі НАН Беларусі, доктар гістарычных навук, прафесар;

Адамчык Юрый Уладзіміравіч – старшыня Ашмянскага раённага выканаўчага камітэта.

Намеснікі сустаршынь:

Лузіна Валянціна Міхайлаўна – намеснік старшыні Ашмянскага раённага выканаўчага камітэта;

Груша Аляксандр Іванавіч – загадчык аддзела гісторыі Беларусі Сярэдніх вякоў і пачатку Новага часу Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук.

Адказны сакратар:

Скеп'ян Анастасія Анатольеўна – навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук.

Члены аргкамітэта:

Аляхновіч Рагнеда Анатольеўна – малодшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі;

Даніловіч Вячаслаў Віктаравіч – намеснік дырэктара Інстытута гісторыі НАН Беларусі па навуковай рабоце, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;

Доўнар Аляксандр Барысавіч – загадчык сектара Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук;

Жылінскі Марат Генадзьевіч – вучоны сакратар Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;

Мацук Андрэй Уладзіміравіч – навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук.

Парадак працы канферэнцыі

5 кастрычніка

- 10:00 Снеданне (кафэ «Мінутка»).
- 10:00 Рэгістрацыя ўдзельнікаў канферэнцыі (Дом Саветаў, вул. Савецкая, 103).
- Азнаямленне з працамі, прадстаўленымі на выставах «Ашмяншчына ўчора, сёння», «Ашмяншчына вачыма маладых» (па выніках конкурса), а тасам з працамі мастака С. Савасцінкевіча і фатографа Н. Жамар.
- 11:00 Адкрыццё канферэнцыі.
Прагляд дакументальнага фільма аб К. Дарагастайскім і «Гіпіке». Узнагароджанне пераможцаў творчых конкурсаў.
Прэзентацыя зборніка матэрыялаў міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі «Ягелоны: дынастыя, эпоха, спадчына». Пленарнае пасяджэнне.
- 13:30 Абед.
- 14:30 Ад'езд удзельнікаў канферэнцыі да пункту Тупішкі.
- 15:00 Урачыстая цэрымонія адкрыцця пункта Тупішкі «Дугі Струвэ».
- 16:00 Экскурсія па гістарычных месцах а/г Гальшаны.
- 17:30 Ад'езд удзельнікаў канферэнцыі ў коннаспартыўны цэнтр «Гіпіка» (в. Грынцы).
- 18:00 Наведванне коннаспартыўнага цэнтра «Гіпіка» (в. Грынцы). Знаёмства з агратурыстычнымі магчымасцямі цэнтра. Конная шоў-праграма.
- 19:00 Вячэра і культурная праграма (кафэ «У Дарагастайскага»).

6 кастрычніка

- 8:30 Снеданне (кафэ «У Дарагастайскага»).
- 9:00 Наведванне Палянскага сельскага Дома народнай творчасці і рамёстваў, а таксама мемарыяльнага кутка Ч. Янкоўскага ў Палянскай сельскай бібліятэцы.
- 9:20 Пераезд у а/г Гальшаны.
- 10:00 Праца па секцыях.
- 13:00 Падвядзенне вынікаў канферэнцыі (Гальшанскі Дом культуры).
- 14:00 Абед (кафэ «Замак»).
- 15:00 Ад'езд удзельнікаў канферэнцыі.

Рэгламент працы:

даклад – 10 хв.

пытанні – 5 хв.

Адкрыццё канферэнцыі

Уступнае слова дырэктара Інстытута гісторыі НАН Беларусі,
доктара гістарычных навук, прафесара
Аляксандра Аляксандравіча Кавалені

Прывітальнае слова старшыні Ашмянскага райвыканкама
Юрыя Уладзіміравіча Адамчыка

Выступленне старшыні прэзідыума НАН Беларусі,
доктара эканамічных навук, прафесара
Міхаіла Уладзіміравіча Мясніковіча

Пленарнае пасяджэнне

Касцюк Міхаіл Паўлавіч, галоўны супрацоўнік Інстытута
гісторыі НАН Беларусі, акадэмік НАН Беларусі, доктар
гістарычных навук (Мінск).

Зыгмунт Мінейка – выгнаннік з Айчыны і ганаровы грамадзянін
Грэцыі

Мальдзіс Адам Іосіфавіч, галоўны рэдактар газеты «Голас
Радзімы», доктар гістарычных навук, прафесар (Мінск).

Каля літаратурнай карты Ашмяншчыны

Ішчанка Святлана Аляксандраўна, карэспандэнт газеты
«Культура» (Мінск).

Жыццё і творчасць Крыштафа Мікалая Дарагастайскага

Скеп'ян Анастасія Анатольеўна, навуковы супрацоўнік
Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук
(Мінск).

Коні і іх роля ў жыцці шляхты XVI – пачатку XVII стст.

Лакіза Вадзім Леанідавіч, загадчык аддзела Інстытута
гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук (Мінск).

Археалагічныя помнікі Ашмянскага раёна: вынікі даследа-
ванняў і іх значэнне

Марозава Святлана Валянцінаўна, доктар гістарычных на-
вук, прафесар Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Ку-
палы (Гродна).

Барунскі базыльянскі манастыр (XVIII–XIX стст.)

Кенько Павел Михайлович, аспирант Института истории
НАН Беларуси (Минск).

Раскопки 2007 года на городище Гольшаны

ПРАЦА ПА СЕКЦЫЯХ

Секцыя 1. Дарагастайскія і іх час (Гальшанскі сельскі Дом культуры)

Сустаршыні секцыі:

Голубеў Валянцін Фёдаравіч, старшы навуковы супрацоўнік
Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук;

Кітурка Ірына Фёдараўна, кандыдат гістарычных навук,
намеснік дэкана факультэта Гродзенскага дзяржаўнага
універсітэта імя Я. Купалы.

1. **Кузмин Андрей Валентинович**, *научный сотрудник Российской государственной библиотеки (Москва, Россия).*

Проблемы генеалогии князей Гольшанских

2. **Янушкевіч Андрэй Мікалаевіч**, дацэнт «БІП–Інстытут
правазнаўства», кандыдат гістарычных навук (Мінск).

Харугва Ашмянскага павету ў паспалітым рушэнні 1567 г.

3. **Падалінскі Уладзімір Аляксеевіч**, кандыдат гістарычных
навук, дацэнт Беларускага дзяржаўнага эканамічнага
універсітэта (Мінск).

Дарагастайскі – пасол на соймы Рэчы Паспалітай (1587–
1596 гг.)

4. **Доўнар Аляксандр Барысавіч**, загадчык сектара
Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных на-
вук (Мінск).

Інструкцыі па конегадоўлі Генрыха Валуа і Жыгімонта Вазы

5. **Голубеў Валянцін Фёдаравіч**, старшы навуковы
супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат
гістарычных навук (Мінск).

Сельская абшчына (грамада) у вёсках Ашмянскага павета ў
XVI–XVIII стст.

6. **Собалева Любоў Паўлаўна**, навуковы супрацоўнік
Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).

Уклад Соф’і Гальшанскай у сусветную культуру

6. Галубовіч Віталь Уладзіміравіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт Гродзенскага дзяржаўнага аграрнага ўніверсітэта (Гродна).

Пастулаты Ашмянскай шляхты на сойм 1640 г.

7. Натуральнава Рэната, вучаніца II «В» класа Ашмянскай СШ № 2 (Ашмяны).

Сістэма адукацыі і кнігадрукавання ў Ашмянскім павеце ў XVI–XVII стст.

8. Сліжэ Наталля Уладзіміраўна, кандыдат гістарычных навук, дацэнт Гродзенскага філіяла «БІП–Інстытут правазнаўства» (Гродна).

Чараўніцтва і паганства ў Ашмянскім павеце ў XVII ст.

9. Пашкевіч Уладзімір Іванавіч, навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).

Ашмянскі павет у структуры адміністрацыйна-тэрытарыяльнага падзелу Вялікага княства Літоўскага ў пачатку XVIII ст.

10. Кітурка Ірына Фёдараўна, кандыдат гістарычных навук, намеснік дэкана факультэта Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Купалы (Гродна).

Крэўскае староства ў апошняй чвэрці XVIII ст.: сацыяльная структура і асаблівасці эканамічнага развіцця

11. Самусік Андрэй Фёдаравіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта (Мінск).

Ашмянскі павет у сістэме адукацыі Рэчы Паспалітай XVIII ст.

12. Мацук Андрэй Уладзіміравіч, навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук (Мінск).

Ашмянская шляхта ў грамадска-палітычных падзеях 1717–1763 гг.

13. Лыскоіць Дмитрыі, ученик 8 класа Гравжышковскай СШ (Гравжышкі).

Андрей Огинский: ошмянский староста

Дыскусія

Секцыя 2. Ашмяны і ваколіцы
Падсекцыя 1
(Гальшанская сельская бібліятэка)

Сустаршыні падсекцыі:

Шаланда Аляксей Іванавіч, кандыдат гістарычных навук,
дацэнт Гродзенскага дзяржаўнага аграрнага ўніверсітэта;
Гарбачова Вольга Васільеўна, кандыдат гістарычных навук,
дацэнт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

14. Шаланда Аляксей Іванавіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт Гродзенскага дзяржаўнага аграрнага ўніверсітэта (Гродна).

Баяры Міндоўга: склад і паходжанне

15. Брэгер Герман Максімавіч, вядучы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі (Мінск).

Матэрыялы па гісторыі Гальшан XVI–XVII стст. у беларускіх і замежных архівах і бібліятэках

16. Гусь Вольга, вучаніца 10 «Г» класа Ашмянскай СШ № 1 (Ашмяны).

Марыя Дзмітрыеўна Міцкевіч – ураджэнка Ашмяншчыны

17. Марозаў Сяргей, магістрант Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я.Купалы (Гродна).

Абставіны распрацоўкі і разгляду ў Пецярбургу «Плана Агінскага (1811 г.)

18. Бектінеев Шаміль Иршатович, старший научный сотрудник Института истории НАН Беларуси, кандидат исторических наук (Минск).

Отечественная война 1812 г. на Ошмянщине в воспоминаниях иностранцев

19. Гарбачова Вольга Васільеўна, кандыдат гістарычных навук, дацэнт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (Мінск).

Ігнацій Клюкоўскі аб паўстанні 1830–1831 гг. у Ашмянскім павеце

20. **Бенядзісюк Настасся**, вучаніца 9 «Г» класа Ашмянскай СШ № 1 (Ашмяны).

Сцежкамі Багушэвіча

Дыскусія

Секцыя 2. Ашмяны і ваколіцы

Падсекцыя 2

(Гальшанская гімназія)

Сустаршыні падсекцыі:

Швед Вячаслаў Віталевіч, доктар гістарычных навук, прафесар, в.а. загадчыка кафедры Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Купалы;

Мазец Валянцін Генрыхавіч, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук.

21. Савчук Екатерина, ученица 11 «В» класса Ошмянской СШ № 2 (Ошмяны).

История церквей Ошмянского благочиния со второй половины XIX века до наших дней

22. Літвіновіч Анатоль Федаравіч, кандыдат філалагічных навук, дацэнт Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя М. Танка (Мінск).

Беларускі, польскі і германскі элементы ў гісторыі і культуры г. Вільні і Віленскага краю (са старажытных часоў да пачатку XX ст.)

23. Кашыц Вераніка, вучаніца 9 «В» класа Ашмянскай СШ № 2 (Ашмяны).

Гісторыя ўзнікнення назваў вёсак Ашмяншчыны

24. Мазец Валянцін Генрыхавіч, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук (Мінск).

Ашмяншчына ў віхуры Першай сусветнай вайны

25. Ленкевич Денис, ученик 11 «Б» класса Ошмянской СШ № 2 (Ошмяны).

Партизанское движение на территории Ошмянского района в годы Великой Отечественной войны (1941–1945)

26. Швед Вячаслаў Віталевіч, доктар гістарычных навук, прафесар, в.а. загадчыка кафедры Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Купалы (Гродна).

Турысцкія рэсурсы Ашмяншчыны

27. Калясі́нскі Валеры́й Францавіч, скульптар, выкладчык Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтва (Мінск).

Іканаграфічная спадчына К.М. Дарагастайскага. Праекты мемарыялізацыі

28. Рудзі́к Кацяры́на, Мацкевіч Марта, вучаніцы 10 «А» класа УА «Гальшанская дзяржаўная гімназія» (Гальшаны).

Памяць нашчадкаў аб Першай сусветнай вайне

29. Третьяк Вікторія, ученица 8 «Б» класа УО «Государственная гимназия № 1 г. Ошмяны» (Ошмяны).

Вклад гимназистов в исследование малой родины

Дыскусія

Канферэнцыя праводзіцца ў рамках выканання Дзяржаўнай комплекснай праграмы навуковых даследаванняў на 2006 – 2010 гг.

«Гісторыя беларускай нацыі, дзяржаўнасці і культуры»

(навуковы кіраўнік праграмы – доктар гістарычных навук, прафесар А. А. Каваленя).

21. *Савецкая гісторыя ў «Б» класе Ашмянскай СШ №2 (Ашмяны). Гісторыя*

Ашмянскага староства ў перыяд з 1800 па 1917 год

22. *Міністры Ашмянскага староства ў перыяд з 1800 па 1917 год*

Беларусы, польскія і немцы ў Ашмянскай старостве ў перыяд з 1800 па 1917 год

23. *Кіраўнікі Ашмянскага староства ў перыяд з 1800 па 1917 год*

Гісторыя ўзнікнення і развіцця Ашмянскага староства

24. *Міністры Валійскага староства ў перыяд з 1800 па 1917 год*

Ашмянскае староства ў перыяд з 1800 па 1917 год

25. *Міністры Давідаўскага староства ў перыяд з 1800 па 1917 год*

Партызанскае рухавішча на тэрыторыі Ашмянскага раёна ў перыяд з 1941 па 1945 год

26. *Шэф Вучаснага Беларускага староства ў перыяд з 1800 па 1917 год*

Гісторыя рэсурсаў Ашмянскага староства

